

Motion till riksdagen

1989/90:Ub748

av Inger Schörling m.fl. (mp)

Utbildning i friskvård

I miljöpartiet de grönas hälso- och sjukvårdsprogram står det att: "Människans hälsotillstånd kan inte ses isolerat från hennes relation till medmänniskor och miljö. Varje försök att påverka människans hälsa kommer att misslyckas, om man inte samtidigt inriktar sig på en förändring av livsmiljön. I denna ingår den fysiska, sociala, psykologiska och biologiska omgivningen. Hit hör inriktningen av boendepolitik, arbetsmarknadspolitik, trafikpolitik etc. Hit hör också frågor som gäller livsstil, levnadsvanor, samhällsansvar och människors gemenskap och samhörighet."

Kunskaper och helhetssyn, friskvård och förebyggande hälsovård är nyckelord för ökat välbefinnande för människan.

Vi ser det därför som angeläget att friskvårdslinjen vid högskolan i Gävle-Sandviken blir allmän linje och att antalet nybörjarplatser ökas.

Den friskvårdspedagogiska linjen inrättades vid högskolan i Gävle-Sandviken 1979. En fördjupningskurs om 20 p startade 1984. Denna införlivades med linjen hösten 1989 och är nu en 80 p-utbildning.

Högskolan i Gävle-Sandviken är den enda högskolan i landet där det är möjligt att studera friskvård som en sammanhållen linje.

Utbildningens syfte och huvudsakliga inriktning

Utbildningens övergripande inriktning är att studera hälso- och friskvård ur ett pedagogiskt perspektiv.

Kärnan i utbildningen är studier av livsstil och levnadsvanor vad gäller kost, motion, beroendeframkallande medel, samlevnad och stress.

Studierna inriktas mot ovanstående ämnen och mot kunskapsområden som behandlar samhällsutveckling, arbetsmiljö, ekologiska frågeställningar, organisationsteori, psykologi, anatomi, fysiologi, m.m.

Den friskvårdspedagogiska linjen blir genom denna inriktning ett viktigt komplement till utbildningar inom miljö- och sjukvård.

Friskvårdspedagogen arbetar med att medvetandegöra människor, med att motivera och stimulera till en livsstil som befrämjar hälsa.

Arbetsmarknad

Utvecklingen på arbetsmarknaden visar att det finns ett behov av friskvårdspedagogens breda kompetens. Inom landsting och kommuner och på företag

och företagshälsovårdscentraler bl.a. finns arbetsuppgifter som lämpar sig för friskvårdspedagoger.

En undersökning från 1985 med samtliga som genomgått friskvårdsutbildningen 60 p t.o.m. ht 1984 visade:

- att närmare 42 % lyckats etablera sig på arbetsmarknaden med friskvårdsanknutet arbete på hel- eller deltid.
- att friskvårdsstudierna stimulerat 28 % till fortsatt studier,
- bara 2,8 % var arbetslösa.

En förnyad undersökning som genomfördes under 1988 gav följande resultat:

- 60 % har friskvårdsarbete, 14 % deltid och 46 % heltid,
- 10 % studerar vidare,
- 4 % är arbetslösa.

Motiven är många för att friskvårdspedagogiska linjen vid högskolan i Gävle-Sandviken bör bli en allmän utbildningslinje och att antalet nybörjarplatser bör utökas till 60 (dvs. + 30 platser).

Några exempel:

- linjen är mycket eftersökt med 10–15 förstahandssökande per plats,
- linjen är riksrekryterande till en mycket stor del,
- de utbildade friskvårdspedagogernas tjänster efterfrågas alltmer,
- 30 utbildningsplatser utgör en allför liten bas för att utbildningen skall vara stabil och med god kvalitet,
- större förutsättningar att forskningsanknyta om linjen ges en ökad volym.
- förebyggande hälsovård får en alltmer ökad betydelse, och utbildning inom detta område utgör ett värdefullt komplement till hälso- och sjukvårdsutbildningarna.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att friskvårdslinjen vid högskolan i Gävle-Sandviken blir allmän utbildningslinje och att antalet nybörjarplatser utökas med 30 till 60.

Stockholm den 25 januari 1990

Inger Schörling (mp)

Eva Goës (mp)

Anita Stenberg (mp)

Kent Lundgren (mp)

Roy Ottosson (mp)